

16 listopada 2020

Dokumentacja dot. żywności, środowiska i zdrowia

Nowy Zielony Ład UE

Kwestie klimatu i środowiska są głównymi priorytetami przewodniczącej Komisji Europejskiej Ursuli von der Leyen. Europejski Zielony Ład opublikowany w grudniu 2019 r. Jest sztandarową inicjatywą dotyczącą zrównoważonego rozwoju, która będzie kierować polityką UE przez następne pięć lat, określając główne priorytety nowej Komisji Europejskiej w dziedzinie zrównoważenia środowiskowego, gospodarczego i społecznego. Ma na celu **zmianę gospodarki** na taką, która szanuje i chroni zasoby planety w perspektywie długoterminowej.

Łącznie w ciągu najbliższych 5 lat zostanie wdrożonych około 120 inicjatyw dotyczących mleczarstwa. Od stycznia 2020 roku EDA prowadzi konsultacje dotyczące ok. 10 inicjatyw, wyrównując wpływ na szczeblu gabinetów Komisji i posłów do Parlamentu Europejskiego i opublikowała oświadczenie prasowe na temat głównych kroków (dodatkowa publikacja z grudnia 2019 r., głównie na temat „od pola do stołu”).

Zarówno departamenty FEP, jak i TEC, a także Rada muszą wspierać ustalanie priorytetów, a także ponowne zaangażowanie się w proaktywne i konstruktywne podejście do ogólnej agendy.

W przypadku Zielonego Ładu nasze główne obszary to 2 (od pola do stołu i gospodarka o obiegu zamkniętym) + 2 (strategie dotyczące różnorodności biologicznej i klimatycznej) są po stronie FEP, a także WPR, a z kolei część strategii od pola do stołu i zrównoważonego finansowania należą do TEC.

Żałujemy, że nie wszystkie części Zielonego Ładu związane z przemysłem rolno-spożywczym znajdują się w sekcji ‘od pola do stołu’, ale są rozproszone, i zwrócimy się z prośbą oraz podejmiemy wewnętrzne działania, aby zapewnić spójne i konkretne środki dla naszego sektora. Członkowie będą musieli działać bardziej horyzontalnie i aktywnie uczestniczyć w dyskusjach z krajowymi i europejskimi decydentami.

Plan działania dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym

Nadrzędny „plan działania” został opublikowany na początku marca. Koncentruje się na ekologicznym projektowaniu produktów, ogólnym śladzie produkcji, opakowaniach, deklaracjach środowiskowych i redukcji wszelkiego rodzaju odpadów. W kontekście pakowania EDA nie wypracowała jak dotąd konstruktywnego podejścia; zrezygnowaliśmy z tego priorytetu w porozumieniu z członkostwem, ponieważ sytuacja w poszczególnych krajach znacznie się różni.

Strategia od pola do stołu (F2F)

Opublikowany w maju dokument koncentruje się na prawodawstwie dotyczącym zrównoważonych systemów żywnościowych, produkcji poprzez zmianę produktów, informowaniu konsumentów i zdrowych nawykach żywieniowych (a także porusza kwestię gospodarstwa w kontekście konkurencyjności i środków finansowych). Głównym celem jest zebranie już teraz zobowiązań ze strony przemysłu (w „kodeksie postępowania”), jak również różnych środków we wszystkich obszarach i zbudowanie na ich podstawie „ogólnego prawa dotyczącego zrównoważonej żywności” w ciągu kilku lat. Naszym głównym wyzwaniem i szansą jest prowadzenie prac w kierunku, który chcemy obrać dla naszego sektora mleczarskiego.

W strategii ‘od pola do stołu’ widoczny jest podział na produkcję roślinną i zwierzęcą, tak jak i w Zielonym Ładzie. Podczas gdy oznaczanie pochodzenia i wartości odżywczej oznaczałoby jakąś krótkoterminową zmianę rzeczywistości, w której braliśmy udział, możemy potrzebować więcej działań w tworzeniu przyszłych ram dla naszego przemysłu, które umożliwią aby produkty zwierzęce, zwłaszcza mleczarskie, za 5 lat objęte były korzystną polityką.

Zebraliśmy już główne zobowiązania różnych firm mleczarskich w szerokim zakresie tematycznym, które można wykorzystać wobec Komisji.

Jeśli chodzi o *oznaczanie pochodzenia*, Komisja za kilka lat zaproponuje obowiązkowe środki dotyczące mleka i mleka jako składnika, jak również wykazaliśmy otwartość wobec przepisów UE/spoza UE. Dalsze szczegóły dotyczące dziedziny krajowej lub regionalnej będą w centrum debaty, a także inne grupy produktów włączone lub nie. W odpowiednim czasie możemy zdecydować, jakie środki przyjmiemy.

Jeśli chodzi o *oznaczanie wartości odżywczej*, EDA przedstawiła już swoje wytyczne dotyczące zharmonizowanego programu, zwłaszcza takiego, który byłby zgodny z zaleceniami żywieniowymi i nie wykluczał konsumpcji serów. Komisja pragnie zharmonizowanego obowiązkowego systemu i powinniśmy sprawdzić, czy możemy zaproponować odpowiedni system, który pozostałby dobrowolny. Jak dotąd EDA nie popiera żadnego programu, ponieważ nie są zgodne z zaleceniami żywieniowymi.

Strategia różnorodności biologicznej

Proponuje środki mające na celu ochronę naszej natury, począwszy od obowiązkowego odpowiedzialnego postępowania biznesowego / należytej staranności (jak wspomniany powyżej „kodeks postępowania”), określa cel dotyczący 25% obszaru produkcji ekologicznej, przedstawia środki rynkowe dotyczące produktów, które mają wpływ na wylesianie oraz wsparcie diet roślinnych. Musimy zapewnić, że pozytywne produkty produkcji mleczarskiej zostaną również uwzględnione.

Klimat

Aktywność klimatyczna jest głównym zagadnieniem, którym zajmuje się wiceprzewodniczący Komisji Timmermans; uważa on, że sektor rolno-spożywczy w przyszłości będzie miał główny wpływ na klimat. W związku z tym działania mające na celu zmniejszenie produkcji zwierzęcej na wszystkich poziomach można znaleźć w różnych sekcjach Zielonego Ładu, a we wszystkich państwach członkowskich zostaną wdrożone działania dotyczące klimatu / ograniczania emisji CO₂. Popieramy zwiększone działania w kwestii klimatu i sekwestrację dwutlenku węgla, aby uznać nasze działania jako pozytywne dla klimatu, ale będziemy również musieli przanalizować jak zmniejszyć emisję dwutlenku węgla w ogólnym śladzie naszego sektora, aby zapewnić możliwość produkcji (a nawet jej wzrost) w najbliższej przyszłości.

Więcej naszych pozycji i szczegółów na temat obecnej sytuacji oraz informacje ogólne, a także przydatne linki (np. wyciąg z naszego raportu z postępów FEP czerwiec-październik 2020):

Główne informacje

- **EDA podziela i w pełni popiera działania UE, aby objąć spójne i zdecydowane przywództwo na poziomie europejskim i światowym.**

- **Przemysł mleczarski zdecydowanie odgrywa rolę w ramach tego nowego zestawu narzędzi politycznych, aby jeszcze bardziej wzmocnić nasze pełne zaangażowanie i wsparcie działań podejmowanych na wszystkich poziomach łańcucha dostaw.**
- **Zwracamy się do instytucji UE o stworzenie spójnych i konsekwentnych działań, aby złagodzić możliwe do uniknięcia obciążenia prawne, chronić funkcjonowanie naszego jednolitego rynku europejskiego i zbudować lepsze podstawy społeczne oparte na solidnych podstawach naukowych. Potrzebujemy pełnego finansowego i politycznego wsparcia WPR.**

Wprowadzenie

Europejski Zielony Ład został po raz pierwszy ogłoszony w lipcu 2019r. przez kandydatkę na przewodniczącą Komisji Europejskiej Ursulę Von del Leyen w wytycznych politycznych dla Komisji Europejskiej na lata 2019-2024.

W grudniu 2019r. Komisja Europejska opublikowała komunikat w sprawie Zielonego Ładu, w którym przedstawiono główne priorytety i kluczowe działania na rzecz wzmocnienia zrównoważonego rozwoju we wszystkich obszarach polityki i sektorach gospodarki.

W styczniu 2020r. PE zatwierdził rezolucję w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu, jak również poparł inicjatywę Komisji i podkreślił konieczność opracowania bardziej ambitnych celów w zakresie środowiska i klimatu.

Tuż przed opublikowaniem Zielonego Ładu przez KE, EDA opublikowała dokument „Sektor mleczarski i Zielony Ład”, w którym określono wkład sektora mleczarskiego w osiągnięcie celów środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, a także podkreślono korzyści żywieniowe produktów mleczarskich. W dokumencie przedstawiono różne elementy programu UE i powiązano je z odpowiednimi działaniami EDA oraz dotychczasowym postępem europejskiego sektora mleczarskiego, podkreślając ambicje mleczarstwa UE w zakresie transformacji przemysłu neutralnego dla klimatu Europa 2050. Dokument EDA został udostępniony odpowiednim służbom Komisji Europejskiej w grudniu 2019r.

Obecna sytuacja

W ramach strategii Zielonego Ładu Komisja zaproponowała w marcu 2020r. wniosek ustawodawczy dotyczący europejskiego prawa klimatycznego, który wprowadza cel neutralności klimatycznej UE do 2050r. EDA wniosła wkład zarówno w mapę drogową, jak i konsultacje społeczne.

Komisja zaproponowała również w styczniu 2020r. cele w zakresie redukcji emisji o 50–55% do 2030r. (w porównaniu z 1990r.), a ocenę skutków przewidziano na lato w 2020r. EDA włączyła się w konsultacje dotyczące planu działania w kwietniu 2020r.

Nowy plan działania na rzecz **gospodarki o obiegu zamkniętym (CEAP)**, mający na celu przyspieszenie przejścia UE na gospodarkę o obiegu zamkniętym, został opublikowany w marcu 2020r. (zob. rozdział dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym). EDA w styczniu 2020r. brała udział w konsultacjach dotyczących planu działania.

Strategia „Od pola do stołu” (F2F) skupiająca się na zwiększaniu zrównowazenia sektora spożywczego została ogłoszona w maju 2020r., po konsultacjach dotyczących planu działania, w których uczestniczyła EDA.

Komisja opublikowała również w maju 2020r. strategię różnorodności biologicznej na 2030r., której celem jest powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i ochrona ekosystemów (zob. rozdział dotyczący różnorodności biologicznej). EDA wniosła wkład w styczniu 2020r. biorąc udział w konsultacjach dotyczących planu działania.

Ponadto, aby uniknąć ryzyka ucieczki emisji CO₂, Komisja zaproponuje mechanizm dostosowania granic emisji dwutlenku węgla, mający na celu zapewnienie, że ceny towarów importowanych w UE dokładniej odzwierciedlają zawartość węgla. EDA w marcu 2020r. brała udział w konsultacjach dotyczących planu działania w sprawie proponowanego środka.

W styczniu 2020r. uruchomiono również fundusz na okres przejściowy (Just Transition Fund), którego celem jest zapewnienie wszystkim równego wsparcia i finansowanie przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu.

Kolejne działania

- Wszechstronny wkład EDA ma być udostępniony służbom Komisji i PE, a szczególny nacisk zostanie położony na spójne podejście poprzez ścisłą koordynację różnych inicjatyw w sektorze rolno-spożywczym, zwł. F2F, gospodarka o obiegu zamkniętym, bioróżnorodność.

- Głosowanie komisji ENVI PE w sprawie prawa klimatycznego spodziewane jest na początku lipca, a głosowanie na posiedzeniu plenarnym PE we wrześniu 2020r. Rada Europejska omówi wniosek w czerwcu 2020r.
- Ocena wpływu Komisji dotycząca celów klimatycznych na 2030r. przewidziana na lato 2020r.
- Idealnie byłoby, gdyby EDA przyjęła sektorowe cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030r. i/lub 2050r
- Środki legislacyjne i nielegislacyjne Komisji zaproponowane w F2F, strategiach dotyczących różnorodności biologicznej i CEAP mają być wdrożone w nadchodzących latach/miesiącach (patrz poszczególne sekcje)

Przydatne dokumenty EDA

- Artykuł [EDA “The Dairy Sector and the Green Deal” \(Public version\)](#) (grudzień 2019)
- Artykuł [EDA “The Dairy Sector and the Green Deal” \(Background document – INTERNAL version\)](#) (Grudzień 2019)
- Doniesienie prasowe EDA nt. [EDA Press Release on the Dairy sector and the EU Green Deal](#) (Grudzień 2019)